

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

Jak to się zaczęło?

WRÓĆMY DO TAMTEGO DNIA

3 maja 1791r. już od rana przed Zamkiem Królewskim w Warszawie zbierali się mieszkańcy. Zamek był też otoczony oddziałami wojska dowodzonymi przez Księcia Józefa Poniatowskiego (bratanka króla). Wieść o nadzwyczajnych wydarzeniach w Sejmie spowodowała, że zapełniły się galerie dla publiczności.

Co takiego się wydarzyło? Szlachta, która chciała uchwalenia Konstytucji, bała się, że jej przeciwnicy użyją siły, dlatego posłowie zdecydowali się na bardzo ryzykowny ruch - przyspieszyli termin obrad nad dokumentem o dwa dni (planowanym terminem był 5 maja 1791), korzystając z faktu, że przeciwnicy Konstytucji nie powrócili jeszcze z wielkanocnej przerwy świątecznej. Nie ogłoszono daty rozpoczęcia sesji, tylko imiennie wezwano zwolenników reformy na posiedzenie 3 maja.

Co to znaczy? Uchwalenie Konstytucji 3 maja przypominało zamach stanu.

WARTO PAMIĘTAĆ

To pierwsza konstytucja w Europie, a druga na świecie

Uchwalono ją 3 maja 1791r.

W tym roku mija 230 lat od jej powstania

Była próbą uratowania Polski przed rozbiorami

Została uchwalona na Zamku Królewskim w Warszawie

Konstytucja 3 maja przetrwała 14 miesięcy

Wbrew pozorom, na tym obrazie Jana Matejki osobą w bieli niesioną na ramionach z dokumentem konstytucji nie jest król, tylko Stanisław Małachowski, marszałek Sejmu Wielkiego. Król jest ubrany w czerwony płaszcz i znajduje się po lewej stronie, wszyscy mu się kłaniają.

JAKIE BYŁY CELE KONSTYTUCJI 3 MAJA?

NA POCZĄTKU TEGO DOKUMENTU ZNAJDUJĄ SIĘ SŁOWA, KTÓRE TO WYJAŚNIAJĄ

Król pisze, że "ceniąc drożej nad życie, nad szczęśliwość osobistą, (...) polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, (...) chcąc (...) na błogosławieństwo, na wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć, (...) dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia ojczyzny naszej i jej granic, (...) niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy, dopóki by naród w czasie, prawem przepisany, wyraźną wolą swoją nie uznał potrzeby odmienienia w niej jakiego artykułu."

To herb Rzeczypospolitej za Stanisława Augusta Poniatowskiego. Widać na nim orła - herb Polski oraz Pogoń - herb Wielkiego Księstwa Litewskiego. Na tarczy sercowej (w środku) znajdował się herb monarchy — Ciołek.

Konstytucja 3 maja ustanowiła równość połączonych Polski i Litwy.

"Ostatnia wola i testament gasnącej Ojczyzny"

IGNACY POTOCKI I
HUGO KOŁŁATAJ O
KONSTYTUCJI 3 MAJA

CO ZMIENIŁA KONSTYTUCJA 3 MAJA?

- wprowadzała trójpodział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądową
- potwierdzała przywileje mieszczańskie (prawo do nietykalności osobistej, do dowodzenia armią i posiadania majątków ziemskich)
- znosiła liberum veto oraz przywileje szlacheckie
- wprowadzała stałą armię, której liczebność miała sięgać 100 tys. żołnierzy i zakazywała posiadania własnej armii przez szlachtę

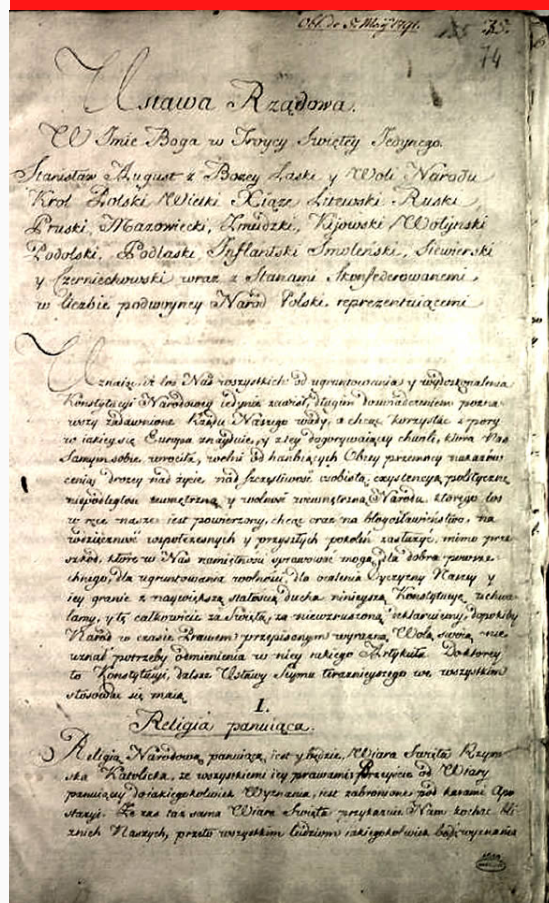

CO SIĘ NIE UDAŁO?

- chłopci nie uzyskali wolności politycznych tylko zapewnienie o ochronie prawnej. Utrzymano niestety pełną władzę szlachty nad chłopami
- 3 maja nie uchronił Polski przed upadkiem - niedługo potem doszło do konfederacji targowickiej, spisku części polskiej arystokracji i Rosji przeciwko Konstytucji
- gdy armia Rosjan i konfederatów wkroczyła do Warszawy, przyłączył się do nich król Stanisław August Poniatowski i z tego powodu uważany jest za jednego z najbardziej kontrowersyjnych władców w historii naszego kraju - podpisał Konstytucję 3 maja, ale w decydującym momencie dołączył do jej przeciwników. Czy ostatecznie chciał Polsce pomóc, czy ją zdradził?

"Witaj,
majowa
jutrzenko,
świeć naszej
polskiej
krainie"

TAK ZACZYNA SIĘ
"MAZUREK 3 MAJA" NAPISANY
W CZASIE POWSTANIA
LISTOPADOWEGO

Na zdjęciu powyżej widzisz rekonstrukcję sceny z obrazu Jana Matejki (patrz: slajd pierwszy), która miała miejsce w Warszawie w 2014r. z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja

KONSTYTUCJA 3 MAJA DZISIAJ

Czy nadal warto pamiętać o Konstytucji 3 maja? To było tak dawno!

POCZYTAJ, CO O TYM MYŚLĄ TWOJE KOLEŻANKI
ZE SZKOŁY

Według mnie świętowanie konstytucji 3 maja jest ważne. Kiedy to robimy, pokazujemy, że nie jest nam obojętne to, co zrobili dla nas wszyscy, którzy walczyli, aby Polska istniała.

(Joanna Szlachetka)

Konstytucja była silnym impulsem pobudzającym społeczną świadomość potrzeby zmian w funkcjonowaniu państwa. Według mnie te zmiany były silnie potrzebne. Bez nich państwo polskie zapewne dalej byłoby pod zaborami i Polska nie istniałaby na mapie, ponieważ byłoby zbyt słabe na jakiegokolwiek działania.

Polacy nigdy by nie odzyskali wolności. Wspomnienie o Konstytucji dawało im nadzieję, gdy walczyli o wolność.

(Nikola Łotocka)

PATRIOTYZM WEDŁUG UCZNIÓW NASZEJ SZKOŁY

Patriota to osoba, która jest wierna ojczyźnie, potrafiłaby za nią oddać życie oraz kocha ją nie z przymusu, lecz z własnej woli.

(Natalia Firek)

Prawa i obowiązki obywateli są zapisane w najważniejszym akcie prawnym, czyli konstytucji. Powinno się ją przestrzegać dla poprawnego działania państwa. Skoro została stworzona jej zapisy nie powinny być łamane przez nikogo.

(Jakub Gramatyka)

Według mnie patriotyzm to czysta i nigdy niekończąca się miłość do swojego kraju oraz poczucie, że to właśnie w nim jest czyjeś miejsce.

Patrioci potrafią oddać życie za swój kraj i za jego wolność.

(Zofia Chrobak)

Patriotyzm jest dla mnie miłością do ojczyzny, do godła, historii, szacunkiem dla bohaterów oraz tych którzy przelali za nas krew w bitwach. Pamięcią o świętach narodowych, o ważnych rocznicach i postaciach, dzięki którym mogę swobodnie mówić po polsku i mieszkać i żyć w wolnym kraju.

(Aleksandra Gorączko)